

WEST BENGAL STATE UNIVERSITY
B.A./B.Com. Programme 3rd Semester Examination, 2021-22

SANLCOR01T-SANSKRIT (MIL)

Time Allotted: 2 Hours

Full Marks: 50

*The figures in the margin indicate full marks.
Candidates should answer in their own words and adhere to the word limit as practicable.*

क—विभाग:

1. अधोलिखितेषु यथेच्छं पञ्च प्रश्नाः संस्कृतेन देवनागरलिप्या च समाधेयाः। 2×5 = 10
 - (क) हितोपदेशः किमर्थं विरचितः ?
 - (ख) सुदर्शनः कस्य प्रदेशस्य राजा आसीत् ?
 - (ग) कपोतराजस्य नाम किम् ? सः किं कृतवान् ?
 - (घ) लघुपतनको नाम वायसः कुत्र वसति स्म ? सः किं दृष्टवान् ?
 - (ङ) केवलं शास्त्रविद्याभ्यस्तस्य जनस्य वृद्धत्वे का दशा भवति ?
 - (च) "प्राणा यथात्मनोऽभीष्टा भूतानामपि ते तथा"— अस्य वचनस्य तात्पर्यं लिख्यताम्।
 - (छ) राज्ञः कृते जीवलोकस्य षट् सुखानि कानि ?
2. अधोलिखितयोः एकः प्रश्नः समाधेयः। 10×1 = 10
 - (क) मित्रलाभस्य वृद्धव्याघ्र-लुब्धविप्रकथामवलम्ब्य खलस्य चरित्रं कीदृशं भवति, लोभस्य च कीदृशो दुष्परिणामो भवतीति संक्षेपेण लिखत।
 - (ख) मित्रलाभस्य मृगशृगालकथां समासेन वर्णयत।

ख—विभाग:

3. अधोलिखितेषु यथेच्छमेकः प्रश्नः समाधेयः। 10×1 = 10
 - (क) नीतिशतके भर्तृहरिणा कृतं मूर्खनिन्दनं वैशद्येन वर्णनीयम्।
 - (ख) नीतिशतकमाश्रित्य विद्यामाहात्म्यं प्रतिपादनीयम्।

4. अधोलिखितेषु चतुर्णां श्लोकानां व्याख्या लेख्या। तासु व्याख्यासु यथेच्छमेका संस्कृतभाषया 5×4 = 20
देवनागरलिप्या च कार्या।

(क) प्रसह्य मणिमुद्धरेन्मकरवक्त्रदंष्ट्रांऽकुरात्
समुद्रमपि संतरेत्प्रचलदूर्मिमालाकुलम्।
भुजङ्गमपि कोपितं शिरसि पुष्पवद्धारयेत्
न तु प्रतिनिविष्टमूर्खजनचित्तमाराधयेत् ॥

(ख) वरं पर्वतदुर्गेषु भ्रान्तं वनचरैस्सह।
न मूर्खजनसम्पर्कः सुरेन्द्रभुवनेष्वपि ॥

(ग) अम्भोजिनीवननिवासविलासमेव
हंसस्य हन्ति नितरां कुपितो विधाता।
नत्वस्य दुग्धजलभेदविधौ प्रसिद्धां
वैदग्ध्यकीर्तिमपहर्तुमसौ समर्थः ॥

(घ) विद्या नाम नरस्य रूपमधिकं प्रच्छन्नगुप्तं धनं
विद्या भोगकरी यशःसुखकरी विद्या गुरुणां गुरुः।
विद्या बन्धुजनो विदेशगमने विद्या परं दैवतं
विद्या राजसु पूजिता न हि धनं विद्याविहीनः पशुः ॥

(ङ) यदा किञ्चिज्ज्ञोऽहं द्विष इव मदांधः समभवं
तदा सर्वज्ञोऽस्मीत्यभवदवलिप्तं मम मनः।
यदा किञ्चित्किञ्चिद्बुधजनसकाशादवगतं
तदा मूर्खोऽस्मीति ज्वर इव मदो मे व्यपगतः ॥

N.B. : Students have to complete submission of their Answer Scripts through E-mail / Whatsapp to their own respective colleges on the same day / date of examination within 1 hour after end of exam. University / College authorities will not be held responsible for wrong submission (at in proper address). Students are strongly advised not to submit multiple copies of the same answer script.

—x—